

Velja v Ljubljani
in po pošti:

celo leto . . . K 84—
pol leta . . . " 42—
četrt leta . . . " 21—
za mesec . . . " 7—

za inozemstvo:

za celo leto naprej K 95—
za pol leta . . . " 50—
za četrt leta . . . " 25—
za mesec . . . " 7—

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez
pošiljatve denarja se ne
moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo
naročnino
po nakaznici.

Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 45 mm širok prostor za enkrat 40 vin., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu šteev. 19. Telefon šteev. 860. — Upravništvo je na Marijinem trgu šteev. 8. — Telefon šteev. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna šteevilka velja 40 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisil naj se frankirajo. — Rokopisil se ne vračajo.

Tittonijev govor.

„Journal des Débats“ trdi, da se zadnji Tittonijev govor (12. t. m.) bistveno loči od onega, ki ga je imel pred Senatom, predno je odšel v Pariz. Spričo reških dogodkov in v očigled posledicam, ki bi jih imela ponovitev sličnih pripetljajev, je pozival italijansko ljudstvo, naj ohrani hladno kri po vsaki ceni ter opusti vsako nepremišljeno dejanje, zlasti protivno mednarodnemu pravu, napram narodom, s katerimi se Italija pogaja. . . Sistem Orlando-Sonnino je v zadnjih zdihljajih. Videč izginjati začetnike imperijalističnih spletk, so skušali brezumni imperijalisti, ki so hoteli v kozij rog ugnati Jugoslovane franko-anglo-ameriško zvezo, izigrati poslednjo karto. Kakor so koncem aprila pripravljali službeno priklopitev Reke in Jadrana k Italiji, da postavijo konferenco pred izvršeno dejstvo, tako so skušali koncem junija preliti kri med Francijo in Italijo. Najeli so ščuvavečev in napravili lov na francoske vojake. Treba bo odstaviti reški „Consiglio Nazionale“, ki ni nikogaršen pravilni mandatar in izročiti nadzir mestne uprave medzavezniški komisiji, dokler se ne uredi to vprašanje po konferenci. Vsega se je bati, dokler ne bo Reka pod jarmom obsedencev, ki so sedaj ravno tako divji rodoljubi kakor poprej podrejni petolizci ogrskih oblasti. Ti ljudje tuljo tembolj, čim več podlosti imajo prikriti.

Toda zares učinkovita odpomoč bo ureditev jadranskega vprašanja. Kaže, da se nova italijanska delegacija ne bo več zakopavala v ozemlje londonske pogodbe, marveč iskala sporazuma na temelju kompenzacij. Ta sestava je bil vselej tudi naš (francoski). Seveda odškodnine ne smejo iti na rovaš Francije, ampak na račun germansko-turanskih ostankov.

Glede Reke bi laška vlada lahko častno porabila kombinacijo, kakor jo je sama predlagala leta 1915 Avstro-Ogrski. Člen III. Sonninove konvencije

slove: „Mesio Trst z zaledjem . . . se stvori v samoupravo in neodvisno državo glede mednarodne politike kakor tudi v vojaškem, poslovdajnem, finančnem ter upravnem oziru, Avstro-Ogrska se odreče vsakršni nadoblasti nad njim. Ostati mora svobodno pristanišče. Tja se bo smelo niti avstro-ogrsko, niti laško vojaštvo. Prevzelo bo svoj delež na sedanjem avstrijskem dolgu sorazmerno s šteevilom prebivalstva.“

Skoro doslovno bi se lahko prevzelo to besedilo. Seveda pa bi bilo pravičnejše celotnemu stanovništvu spornega ozemlja izreči se o svoji usodi čez gotovo dobo. Nerazumljivo je, kako smatra Italija letos kot nasprotno svoji časti in svojim življenjskim koristim razrešitev glede Reke, tako razrešitev, ki jo je predlagala za Trst leta 1918. P. P.

Strajk.

14. julija je slavila Francija in z njo združeno in prijateljake države „Praznik slave“. Silne množice so se trle ob cestah, ob oknih in po strehah, da dajo duška veselju radi zmage in tako težko pričakovane miru! Ali pa je to tudi mir? Ali ni to morda samo konec prvega dejanja drame, ki se je začela pred 5 leti?

Saj se začne 20. julija, torej ravno teden dni po tem slavju, mednarodni strajk, ki je lahko začetek drugega dejanja. . . Torej je zgodovina točna aranžerka, da bi si jo lahko vzeli za vzgled pri marsikaterem ne najslabšem gledišču.

Malo težko je razumeti ta skupni nastop proletarijata. Kar ima skupnega, je vseobča nezadovoljnost in konkor-toliko vsaj majhna nada, da se pokaže mednarodna solidarnost, ki se je tako slabo obnesla v letih vojne. Pa če bi šlo samo za ta dva cilja, bolj demonstrativna kot izdatna, ne bi bilo ničesar pripomniti, kvečjemu bi bilo premisliti, ali ima pomen, da se ubije dva dni

skoro vsako gospodarsko življenje zavoljo same suhe forme . . .

Vendar je treba pomisliti, da prihaja ideja tega štrajka iz Italije, kjer hoče narod samo pokazati, da ne odobrava niti notranje niti zunanje politike svojih vodij, ampak poka, ali hoče mnogo več — v skrajnem slučaju hoče tudi meriti svojo moč! . . . Tukaj bi se torej začelo drugo dejanje drame. Da ima zato italijanski proletarijat poleg simpatij zlasti vseh zatiranih narodov tudi dovolj razlogov, o tem ni dvomiti. Če se jim pridružijo tudi Francozi (Angleži se najbrže ne bodo), je to več kot umljivo, saj sta položaja tu in tam jako podobna.

Težko razumljivo pa je — če izvzamemo mednarodno solidarnost — zakaj naj štrajka slovenski proletarijat. Če nas pritiskajo Italijani, menda vendar ni logično, da vsled tega štrajkamo proti — samim sebi! Pustimo upravičenost ali neupravičenost ekspedicije proti Beli Kuni — toliko je danes jasno, da je Kun ravnotako madžarski šovinist kot je bil Tisza in je boljševid je vsled tega, ker upa s tem več profiterati za madžarsko stvar. Kar pa se tiče raznih notranjih neprijetnosti, je gotovo, da jih je kriv naš zunanji položaj, ki si ga žalibože ne tvorimo sami, da so še druge notranje neprilike, ki niso odvisne izključno od zunanjega položaja. Je gotovo, vprašanje je seveda, če je potreben za nje dvodnevni štrajk v našem sedanjem položaju. . . Kajti ni si prikrivati, da bodo skušali nasprotniki izvajati štrajk pri nas samo iz notranjih neurejenih razmer in ne kot protest proti antantinemu in posebej italijanskemu imperijalizmu!

Če torej ni mogoče, da bi šel vsaj ta kelih grenkobe mimo nas, apeliramo na vse, ki se jih tiče, naj ima ves štrajk značaj demonstracije proti tujini in ne znak upora na znotraj! P. P.

Zahtevajte „Jugoslavijo“ po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah!

Trpljenje jugoslovanskih vojakov na Angleškem.

Po šestmesečnem, obupnem tavanju od Angleške, skozi Francijo, Italijo, Čehoslovaško, Poljsko in Nemško Avstrijo je srečno dospel domov Karel Peruci, ki je pripovedoval žalostno življenje jugoslovanskih vojakov, ki se nahajajo v angleškem ujetništvu, zajeti od Angležev na Tirolskem, kot avstrijski ujetniki:

„Iz Tirolske so nas peljali skozi Italijo, povsod opsovane od laške lačne in razcapane sodrge. Na transportu skozi Francosko se nam je godilo malo bolje. Takoj pa, ko so nas ukrcali v luki Le Havre se je pričelo za nas nezno trpljenje. Naložili so nas v najspodnejši del ladje, kamor je prihajala iz strojnih prostorov velikanska vročina (to je bilo avgusta meseca), tako da smo mislili, da bomo od vročine pomrli. Po dolgi vožnji na morju in na kopnem po Angleški, so nas pripeljali v tabor v Bladown. Bilo nas je okoli 800. Poleg Slovencev je tam tudi dosti Hrvatov, posebno Bosancev. Velik pust prostor je bil okoli in okoli pregrajen z žicami in na gosto zastražen. Spali smo pod celtnami in to v najhujšem mrazu meseca decembra, januarja in februarja. Ležali smo na pesku, pogrnjeni samo z eno plahto, odti z eno samo odejo. Tisti čas smo prestali več, kakor celi čas na fronti. Hodili smo po dvorišču, (barak nismo imeli nobenih!) sključeni in gladni kakor sence od mrtvih ostalih. Niti peči nismo imeli, da bi se malo ogreli. Disciplina je bila stroga, pretrpana. Hrane smo dobili toliko, da nismo umrli. Zjutraj kava in kosček kruha, opoldne mešanico fižola, krompirja in riža, zvečer zopet kava. Pa malo, malo. Kupiti si nismo mogli ničesar. Delati smo morali v najhujšem mrazu na prostem, ali smo popravljali ceste, ali poslopja, za kar bi morali dobiti 3 penije. Toda

VLADIMIR LEVSTIK.

129 nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

„Nova doba“ je morala dolgo bezati v grobni molk „Slovenije“, da je priletelo par golid gnojnice na „na neki tukajšnji list“. Vse bolj veselilo so ga bili klerikalci. Zmagoslavje nad razpadom nasprotne vojske se mu je menjavalo v „Ljudstvu“ z namigavanji o „srbskih dinarjih“ in „najnovejši veleizdajniški propagandi, ki jo naše dobro, verno ljudstvo ogorčeno zavrača; tako so bili opozicijo, prepustaje starinom, da se iztrebijo sami. Bogudopadljiva juha je veselo brljala v kotlu, zabeljena z mamečim upom v grofovo priznanje in priporočilo na tistem kraju, kjer varujejo skrivnostni „višji interes“; vzlic razdvoju in bratomornemu sovraštvu sta se izlivala potemtakem oba vodilna toka naše politike na koncu vendarle v skupno brezdanost hrepenenja!

XVII.

„Pripravi se, Jacques, je velel grof drugi dan ob enajstih. „Popelješ me k deželnemu predsedniku.“ Šofer se je obrnil med vrati ter ironično zapicil vanj svoje ostre oči.

„Nom d'un vrien, koliko je teh potov okrog velikih živin! Človek bi rekel, da smo na diplomatskem poslanstvu, ne pa . . .“

„Zakaj ne na poslanstvu? Seveda smo; odpo-slanci, ki jih pošilja nova doba porušenja in obra-

čuna v kraljestvu posvečene krivice. Prišli smo, da prvi omajemo vero v to, kar je. Mi napovemo boj, a vojska pride za nami.“

„Takorekoč pena pred britvijo, kaj?“ je dejal šofer in spačil obraz.

„Pena pred britvijo, ki obrije svet na golo,“ je zadovoljno pokimal grof, prižigaje si cigareto iz tobačnice, katero mu je bila napolnila Nina še snoči s svojim lastnoročnim izdelkom. „Prav dobra primera, moj Jacques; izvrstna! Do golega je treba obriti to sivo lobanjo zemlje, da nastane prostor za novo — za boljše. Nu, idite, Jacques,“ je povzel službeno. „Nerad bi mudil.“

Toda šofer je moral povedati, kar je imel na srcu:

„Blagor se vam, gospod grof, ki mislite buržuje in ekselence, ne izključivši njihovih razposajenih ženščet; to je zabavno! Hudimana, ko jih vidim smukati k vam v tistih šumečih, parfimiranih krilih, mi je nekaterikrat žal, da nisem človek vašega okusa, non de Dieu de bon Dieu . . . Meni prihaja že pusto, ko vas gledam; toži se mi po tovariših na Montmartru in v La Villette, veste? Če bi bilo v vas več srca in manj načel,“ je dodal sarkastično, „bi spustil svoje podkope v zrak, in konec; premislite, vceeno je lepše v Parizu — o, stavim, da ga še vidiva, ko se skupaj vrneva tja! Človek, ki ima v sebi toliko življenja, kakor sem ga opazil pri vas v tem času, se ne zapravi kar tako, v demonstracijo, bi prestrašil toľpo malomarnih zverin.“

„Dobro, da te ne sodim po jeziku,“ je odvrnil grof, malodane v zadregi. „Vrl človek si, Jacques, srce imaš — nič ne rečem; le tvoja pamet je zmerom zagrizena in razume samo, kar si vtepeš naprej. Ne moreš se vmisli v moje cilje.“

„V vaše cilje! Rad bi vedel, kakšen cilj vam veleva hoditi okrog ekselence, starega grduna, ki se mi še misli gabi nanj. Ako hočete izkriviti vsako mrcino posebej, se zamudiva predolgo; uidem vam. Hudič si ne bi mogel želiti lepšega pohujšanja, nego ste ga zasejalivi v tem gnezdu, in še vam ni dovolj.“

„Ni mi!“

„Vse je pripravljeno za sklepno predstavo; ali se morete povzpeti še više v spoštovanju teh ljudi? Rekel bi, ne. Vi pa tratite čas za postranske figure, namesto da bi izprožili mašinerijo. Predsednik je vendar ničla v vašem računu!“

„Je in ni, prijatelj. Kakor so meščani vzlic svoji oholosti vendarle revni sužnji, je on kljub svojemu uradnemu hlapčevstvu vseeno valpet nad njimi. Potrebujejo se; to je zadržuje v vzajemnim poročtvom, ustanovljena, da vzdržuje v svojem krogu red privilegiranih razbojnikov in moralo izpovedanih vlačug. Reci, kako naj poderem en steber, ne da bi tresel drugega?“

„Zdaj se mi svita,“ je menil šofer. „Temeljiti ste.“

„Po svoji najboljši moči. Lehko se pohvalim, da je v tem kraju malo svetinj, katerih bi ne bil že kdo zatajil meni na ljubo. Ako pripravim še valpta, da zataji svojega gospodarja, sem storil vse.“

po celi teden nismo dobili nič — ker je tekel denar v komandantov žep. Najbolj pa smo pogrešali tobak. Ako je kdo našel čik, je bila to največja slaščica. Naše trpljenje tam gori se ne da opisati. Jaz sem se rešil s tem, da sem se izdal za Čeha. A drugi moji sotrpini trpe še vedno v prokletem Bladowau, ktereza se spominja vsak, z večjo grozo, kakor življenja v strelskih jarkih. Tam se nahajajo še tle Slovenci:

Počar Vincenc, Ras Franc, Resnik Rudolf, Bizjak Jakob, Kastelic Ivan, Novak Ivan, Bevc Alojzij, Dimnik Jakob, Intihar Tomaž, Bac Ivan, Golja Rafael, Štokalj Mihal, Movlja Anton, Bas Josip, Gutmahar Ivan, Lončarič Ivan, Jambrovič, Marinko Matija, Muravec Franc, Peruško Martin, Carman Ivan, Kocijančič Josip, Selškar Ivan, Tais Mihal, Kastelic Anton.

Ali se bi ne dalo ničesar ukreniti, da bi se te reveže pustilo domov, ali da se jim vsaj ublaži njihovo trpljenje?

Kaj pa z našimi ujetniki v Italiji?

Že dva dni čitamo o obupnih kličih naših internirancev v Gmündnu. Vse prav in lepo in tudi nič nimamo proti temu še celo naša želja je da se jim kakor hitro mogoče pomaga. Kaj pa je z našimi ubogimi trpinami v Italiji? Ali ti reveži niso ravno tako žrtve nemškega imperijalizma? Ali ti usmiljenja vredni naši sinovi niso vredni, da bi se jih po 8 mesecih njihovega žalostnega stanja kdo spomnil? In sedaj ko beremo vsak dan kake razmere so v Italiji glede prehrane, kako se mora tem revežem v tem oziru goditi? Ali gospodje na merodajnih mestih res nimajo srca, da bi se na te pozabljene trpine vsaj malo spomnili? Toraj ne samo na Gmünd tudi na Italijo naj se malo pomisli. — Več prizadetih straršev.

Kako so Nemci divjali na Koroškem.

Ko so vdrla dne 2. maja nemški vojaki v Velikovec, so takoj napadli Narodno šolo v St. Rupertu, ter jo tako opustošili in oropali, da so ostale le stene. Šolske sestre so se skrile v kleti, gojenka Rozina Kofier iz Brnce je zadnja prihetele v klet, na stopnjicah jo je ustrelil nemški vojak — prehitela je še v klet, kjer je umrla. Mrtvi so izrgali obleko raz telesa in jo odnesli. Pri Mettlnu pod Lipo v občini Voybre se je boril urednik „Jugoslovanskega Korotana“ Srečko Punčec — v sobo vderejo nemški vojaki in ga ustrelijo najprej v rame in potem ranjenega prebodejo z bajonetom, tako da je bajonet napravil v telo globoko jamo. Ta zločin je povzročil Tschaffler iz Granitztala, ki je zaseden sedaj po jugoslovanskih četah. Kneza Rosenberga nadgozdar Hey je osebno vodil nemško tolpo, katere so plenile po slovenskih kmetih na Planici, obč. Žitaravsa. Poročnik grof Rosenberg pa je — sramota zanj — zaukazal, da se rekverira mošt v župnišču v Globasnici, katerega so Nemci in civilisti popolnoma oropali. — Pristava šolskih sester v St. Rupertu je popolnoma upostošena, več kot 40 svinj je ukradenih, 11 goveje živine in ves inventar. Izpraznjeno je tudi popolnoma župnišče v St. Rupertu. Vsi ti zločini so uradno dognani. (Ldu.)

Narodno predstavništvo.

Belgrad, 18. julija. Včerajšnja sejo narodnega predstavništva je otvoril predsednik dr. Draža Pavlovič ob 17. uri. Po odobrenju zapisnika stavi poslanec dr. Hohnjec (Jugoslovanski klub) vprašanje na ministra za finance zaradi pomanjkanja soli v Sloveniji in zaradi dovoljenja dobave soli zasebnim trgovcem.

Minister dr. Ninčič odgovarja, da je vlada dovolila zasebni uvoz soli, da pa ni mogoče ukiniti takso na sol.

Posl. Timotijević vpraša finančnega ministra, ali je bila demisija

dr. Marinkoviča kot predsednika finančnega odseka povod ministru, da pospeši delo v finančnem odseku.

Finančni minister odgovarja, da v odseku ni bilo obstrukcije in da zato ista ni bila razlog odstopu dr. Marinkoviča, ki je redno skliceval seje, na katere pa sicer člani niso prihajali. Povod njegovemu odstopu je popolnoma na drugi strani.

Posl. Dakovič vpraša ministrskega predsednika Stojana Protiča, ali mu je znano delovanje uradnih oseb tujih držav, ki se na nedovoljen način vmešavajo v notranje razmere Črne gore. Italijani delajo na vseh straneh javno in tajno proti napredku države Srbov, Hrvatov in Slovencev. Poleg tega delujejo Italijani v Črni gori proti ujedinjenju radi družinskih odnosov napram bivši črnogorski dinastiji Italijanski službeni organi rovarijo direktno in indirektno v Črni gori, kjer prelivajo vsak dan kri. Italijanski vojaki ubijajo črnogorske seljake, a poleg tega najemajo tudi ubijalce, da ubijajo naše uradnike. Tako so te dni ubili nekoga našega meščana. Njihovi najemniki so ubili predstojnika neke občine, enega uradnika, zažgali hišo nekemu okrožnemu načelniku, a nekoga drugega okrožnega načelnika so skušali umoriti. Radi teh dogodkov se črnogorsko prebivalstvo razburja, ker se nabaja med nožem Italijanov in pasivnostjo belgrajske vlade. Prebivalstvo bo na ta način prisiljeno, da brani samo svoje življenje. Protestira, ker izvajajo italijanski organi dnevno umore med našim narodom in vzdržujejo nepošteno elemente v Črni gori, dasi so pravzaprav Italijani naši zavezniki. Poleg Italijanov se pojavljajo še druge osebe velevlasti, ki je sicer napram nam prijateljsko razpoložena. To je Angleška, ki živahno agitira za bivšega kralja Nikolo in njegovo dinastijo. S tem daje povod sumljivim elementom, da dvigajo glave, in ustvarja nezaupanje napram novi državi. Prosi predsednika vlade, da ukrene energične korake, da se končajo italijanska izzivanja na črnogorskem ozemlju. Protestira proti pasivnemu držanju vlade in zahteva, naj vložila energičen protest proti Italijanom in da zavaruje mir in red na našem ozemlju, da zavaruje življenje svobodnih svojih državljanov.

Ministrski predsednik Stojan Protič odgovarja, da ne uživa samo Črna gora, nego tudi cela obala Jadrana zelo zločesto srečo. Tudi v Dalmaciji, kakor v Črni gori nastopajo povsod italijanski organi. V tej hiši se je že večkrat govorilo o tem. Gospod poslanec gotovo ve, da moramo to trpeti, dokler se ne reši naše vprašanje. Naše ozemlje ne bi smelo imeti nikake italijanske posadke, pa jih vseeno ima. To vprašanje je zelo delikatno in je vlada tudi obveščena o žalostnih dogodkih v Črni gori, kjer se organi Italije ne obnašajo korektno. Vlada je opozorila na to Italijo in velesile ter bo to storila tudi v bodoče. Ne veruje pa, da bi organi Angleške storili kaj nekorektnega.

Posl. Dakovič se ne zadovoljuje s tem odgovorom, ker ni zadostno preciziran in ni zadosti odločen, niti ne pove, kaj bo vlada podvzela proti italijanskim nasilstvom. Govornik je zato, da izjavi belgrajska vlada pri velesilah, da je pripravljena dati bivšemu črnogorskemu kralju Nikoli nekako apanažo, a se mu mora onemogočiti, da preko Italije kot zaščitnice vseh zločinov dela in izziva zmešnjave na našem ozemlju.

Ministrski predsednik Protič prosi poslanca, naj ne zahteva od njega, da bi v skupščini povedal, česar ne more. Kraljevska vlada stori vse, da zavaruje črnogorski narod. Javno se ne more podrobno izjaviti o vseh delikatnih vprašanjih, toda reči mora, da se enaki dogodki, kakor v Črni gori, morejo pripetiti tudi državam, ki so večje od nas.

Posl. Timotijević vpraša ministra za pravosodje in vojnega ministra o kompetenci predlaganja za pomiloščenje onih oseb, ki so bile obsojene po vojnih sodiščih.

Vojni minister odgovarja, da spada to v njegovo kompetenco in da bo zahteval od posameznih poveljstev podatkov o osebah, ki so vredne pomiloščenja.

Posl. dr. Pestotnik (demokrat) vpraša ministra za notranje stvari o zadnji zboljšanja gmetnega stanja raznih policijskih oseb in pisarniških pomočnikov v Ljubljani.

Minister Pribičević odgovarja, da se bodo upravičene želje povoljno rešile.

Nato se preide na dnevni red: Poimenu glasovanje o zakonu za porotna sodišča. Glasovalo je 153 poslancev in sicer vsi za sprejetje. Druga točka dnevnega reda je bila volitev odbora za preiskavo afere z oljem, ki je bilo kupljeno na Krku.

Nato zaključil predsednik sejo in odredi prihodnjo za danes ob 16. z dnevnim redom: Zakon o moratoriju.

Razpored

obiska „Kluba Beogradskih Maturanata“ v Ljubljani 19.—24. julija.

19. julija.

Prihod ob 16. uri 30 min. in ne ob 20. uri kakor je bilo prvotno javljeno, sprejem na glavnem kolodvoru. Goste pozdravita predsednik „Društva slov. profesorjev“, dr. Valentin Korun in zastopnik dijaštva Zorko Fakin. Skupni odhod do Prešernove ulice; odhod ločeno v stanovanja in jedilnice po izkaznicah.

20. julija.

Ob 7. uri 45 min. sestanek pred Mestnim domom. Ob 8. uri odhod k Vodnikovemu spomeniku. Predava prof. Ivan Lah. Odhod po Mestnem in Starem trgu čez St. Jakobski most po Cozovi cesti k realiti in deželnemu dvorcu, po Kongresnem trgu in Wolfovi ulici k Prešernovem spomeniku. Predava višji šolski nadzornik dr. Ivan Grafenauer. Odhod po Miklošičevi cesti na Slovenski trg, po Dalmatinovi ulici in Dunajski cesti k Trubarjevemu spomeniku, predava ravnatelj g. dr. Josip Wester.

Ob 9. uri 45 min. do 11. ure 30 min. ogledovanje narodnega muzeja in umetniške razstave v Jakopičevem paviljonu. V muzeju sprejema g. dr. Mal. v razstavi gg. Rikard Jakopič in Ivan Vavpotič. Ogledovanje začne gostje z izkaznicami 1—287 v muzeju, z izkaznicami 288—450 v razstavi.

Ob 12. uri obed po izkaznicah.

Ob 13. uri 30 min. skupni sestanek v veliki dvorani hotela Union na povabilo sprejemnega damskega odbora.

Ob 14. uri 30 min. skupni pešizlet mimo grada Tivolija v Šiško in ob železniški progi do Škofovih zavodov v St. Vidu. Ogledovanje zavoda in pozdravni sestanek s Sentvidčani. Ob 17. uri odhod iz St. Vida.

Ob 19. večerja po izkaznicah.

Ob 20. uri 15. min. koncerta in gledališka predstava v Narodnem gledališču.

21. julija.

Ob 8. uri 30 min. sestanek skupne z izkaznicami 1—287 pred dekliškim licejem na Bleiweisovi cesti, skupine z izkaznicami 288—450 pred državno obrtno šolo v Gorjupovi ulici.

Do 9. ure 30 min. ogledovanje obrtne šole, rimskega zidu, liceja in Mladike.

Ob 10. uri skupno zborovanje v veliki dvorani Narodnega doma. Zborovanje otvori prof. dr. Val. Korun; govori univerzitetni prof. dr. Fran Ilešič.

Ob 12. uri obed po izkaznicah.

Ob 14. uri izlet na Vrhniko s posebnim vlakom.

O Cankarju predava prof. dr. J. Debevec.

Ob 18. povratek z Vrhniko.

Ob 19. uri večerja po izkaznicah.

Ob 20. uri 15 min. koncerta in gledališka predstava v Narodnem gledališču.

22. julija.

Ob 4. uri 30 min. skupni sestanek na glavnem kolodvoru. Izlet na Bled s posebnim vlakom ob 4. uri 65 min.

Ob 14. uri 10 min. povratek z Bleda v Kranj.

Na Prešernovem in Jenkovem grobu predava prof. dr. Pregelj.

Ob 19. uri povratek iz Kranja.

Ob 20. uri 30 min. večerja po izkaznicah.

23. julija.

Ob 8. uri 30 min. skupni sestanek na trgu pred glavno pošto. Odhod na pokopališče na grobove naših pesnikov, pisateljev in znamenitnikov. Predava gg. pisatelj: prof. dr. Jos. Debevec, župnik F. S. Fiažgar, nadzornik Engelbert Gangl.

Ob 10. uri 30 min. povratek v mesto.

Ob 11. uri obisk Jugoslovanske tiskarne.

Ob 12. uri obed po izkaznicah.

Ob 14. uri 30 min. skupni sestanek na Vodnikovem trgu. Ogledovanje stolne cerkve. Predava knezoškofjski tajnik g. Steska.

Ob 15. uri 30 min. skupno ogledovanje tovarne usnja na povabilo ga. tovarnarja Karla Polaka.

Ob 18. uri skupni izprehod na ljubljanski grad.

Ob 20. uri večerja po izkaznicah.

Ob 21. uri poslovljni čajni večer v veliki dvorani Uniona.

24. julija.

Zjutraj spremljevanje na glavni kolodvor. Odhod gostov v Karlovac.

Zajtrk dobijo gostje po nakazanih stanovanjih.

Politični pregled.

p Narodno predstavništvo je odgodilo svoje delo za dobo treh tednov.

p Manifestacija za ujedinjenje. Belgrad, 18. julija. Dijaki iz vseh krajev Jugoslavije se pripravljajo, da prirede meseca avgusta v Split izlet, kjer bodo manifestirali za naše ujedinjenje.

p Pomoč Italiji. Iz Pariza poročajo, da bodo zavezniki vsled resnega položaja v Italiji, poslali vojne ladje v italijanske luke, da se vzdrži javni red in mir.

p Enver Paša, sedanji boljševiški general, je bil od carigradskega vojnega sodišča v odsotnosti obsojen na smrt.

p Kramač odstopi. St. Germain, 17. julija. (DKU.) „Rappel“ poroča: Odstop dr. Kramača je gotova stvar. Bivši čehoslovaški ministrski predsednik se namerava naseliti s svojo soprogo v južni Franciji.

p Clemenceau živi. Pariz, 17. julija. (DKU.) Agence Havas javlja: Vest o umoru Clemenceauja je popolnoma neresnična in neutemeljena. Nič se ni pripetilo, kar bi moglo dati povod taki govorici.

p Položaj v Mali Aziji. St. Germain, 17. julija. (DKU.) Mirovna konferenca se je pečala včeraj s položajem v Mali Aziji ter sklenila, preprečiti razširjenje v okupacijskih pasih po Grkih in oziroma Italijanah, da onemogoči vsak spor med obema državama, oziroma očiten prelom med Turki in Grki.

p Italijanska zbornica... (LDU.) Trst, 18. julija. V včerajšnji seji zbornice poslancev, v kateri se je razpravljalo o proračunskem provizoriju do 31. dec. je minister za poljedelstvo naglašal, da bo letina žitnih pridelkov manjša kot v zadnjih letih. Glede carinske politike je omenil, da bo vlada kolikor mogoče olajšala uvoz in izvoz in zabranila le uvoz stvari, ki služijo luksuzu in izvoz blaga, ki je nujno potreben za lasten konzum. Finančni minister pravi, da je finančni položaj Italije težaven in da bo treba urediti predvsem inozemne dolgove. Predlog socijalističnega poslanca Modiglianija, da naj se zbornica tekom stavke od 20 in 21. t. m. odgodi, se po izjavi ministrskega predsednika Nittija o položaju v Italiji odkloni. Provizorij je bil nato v tajnem glasovanju sprejet s 176 proti 55 glasovom.

Pokrajinske vesti.

kr Beguncem okraja Ljutomer. Pozivljajo se vsi primorski begunci, bivajoči v ljutomerskem okraju, na shod, kateri se vrši v nedeljo ob 9. uri dopoldne na Glavnem trgu v Ljutomeru. Ker je ta shod važen za vsakega begunca, naj nihče ne manjka. Pridite tedaj vsi! Na istem bode govoril tudi delegat begun. sosveta iz Ljubljane. V slučaju slabega vremena vrši se shod ob isti uri v restavraciji „Triglav“. Pripravljalni odbor.

kr Sv. Trojica v Slov. gor. Dopisniku mariborske Straže z dne 9. t. m. priporočamo, da si prečita še enkrat v dopisu omenjeno številko „Jugoslavije“. Ne bode mu potem treba zavijati resnice. Glede nadučitelja so na razpolago priče za vse trditve, torej bolje, da ga dopisnik ne brani.

kr Sv. Rupret v Slov. gor. Odstavljani učitelj G. ōgl Martin noče dobiti zopet službo v Jugoslaviji in sicer si želi biti nastavljen na naši šoli. Za danes bode povedano, da ga Ruperčani ne marajo.

kr Mladika in dijaški dom v Ptuj. V „Madiki“ dobe stanovanje hrano, vestno nadzorstvo in vsako izobrazbo učenke gospodinske šole, dekliške trgovske šole in dekliške meščanske šole, katere šole so vse v istem posloplju, ter hospitantke gimnazije. Dijaški dom sprejema gimnazijce in učence 1. razreda nove deške meščanske šole. Oba zavoda sta v

javni mestni upravi pod vodstvom prvovrstnih pedagoških strokovnjakov. Kdor želi natančnejših podatkov, naj si naroči tozadevni prospekt od vodstva „Mladike“ oziroma „Dijaškega doma“ v Ptuj.

kr Celje. Kvartet članov slovenske opere iz Ljubljane. Danes točno ob 20. uri koncert v Narodnem domu v Celju (v veliki dvorani). Kot solist sodeluje operni pevec g. Leopold Kovač.

kr V Št. Jerneju pri Novem mestu se je z dovoljenjem politične oblasti ustanovilo društvo vojnih invalidov. Mnogo sreče in uspeha!

kr Iz Prečine. V nedeljo 15. julija so vdrla cigani v hišo posestnika Jože Lavriča, v času, ko se je nekoliko oddaljil od hiše. Ko se je sliki oddaljil od hiše, so oddali razbojniki šavši ropot vrnili, so oddali razbojniki nanj kakih 10 strelcov, od katerih ga je eden zadal v levo nogo. Predrzniki so mu odnesli premoženja v vrednosti kakih 10.000 kron. Dolžnost vsakega poštenjaka je, da pomaga izslediti in izročiti take propalice zaslužni kazni.

kr Toplice pri Novem mestu. Proslava rojstnega dne našega kralja Petra se je vršila na Toplicah v nedeljo dne 13. t. m. V soboto zvečer je gorel na bližnjem griču velik kres in mogočno so pokali topiči. Raz hiš so plapolale narodne zastave. V nedeljo je bila slovesna služba božja, ki so se je udeležila vsa društva, šola in javne korporacije ter mnogo občinstva. Službo božjo je opravil kaplan gosp. Janko Lobe. V prelepem cerkvenem govoru je z navdušeno besedo, z verskega stališča opisal važen pomen tega dne. S pomočjo vere se učimo gojiti ljubezen do naroda in svobodne države. Kralj Peter je z zapanjem v božjo pomoč doživel dan, po katerem je hrepenel vse svoje življenje, dan narodnega ujedinjenja vseh Jugoslovancev. Krasen govor, oprt na verske resnice in ljubezni do domovine je segel vsem navzočim globoko v srce. Po cerkvenem opraviilu in zahvalni pesmi so pevci prvič v cerkvi zapeli „Bože pravde“ in „Lepa naša domovina“.

Popoldan pa je bralno in pevsko društvo priredilo na kopalniškem trgu ljudsko veselico, katere dohodki so namenjeni invalidom. Pri veselici je neprijetno nagajal silen dež.

kr Iz Kočevja. Kako so Kočevjarji sovražni Slovencem, naj služi v pojasnilo sledeči slučaj: V Kočevju obstoji društvo „Deutsches Studentenheim“, ki je sedaj pod državnim nadzorstvom. Že iz naslova samega bi človek sklepal, da stanujejo v tem poslopju dijaki, a stvar je povsem drugačna. Hiša s posestvom vred je oddana v najem bivšemu zemljemercu Rotherju, ki je bil odpuščen kot nemčur iz državne službe. Da bi prišlo posestvo do svoje veljave in, da bi se v hiši res nastanili dijaki, so ponudili Slovenci društvu nekaj kompromis v takšnej obliki, da bi imeli tudi Slovenci vpogled v omenjeno društvo. Nabrali so v to svrhu okoli 50 članov in jih ponudili društvu v sprejem. Na vso začudenje so pa Nemci to ponudbo odklonili z utemeljitvijo, da društvo ima namen samo nemške dijake podpirati, kar se je tudi v resnici godilo in sicer v toliki meri, da so prekoračena celo pravila. Pošiljali so namreč podpore dijakom v inozemstvo, dasiravno bi smeli podpirati samo gimnazijo obiskajoče dijake. Glavno besedo pri društvu imajo dr. Röthel, Jonke in Schwaizer, (največji hujskadi) ki jim bo treba dokazati, da so na slovenski zemlji Slovenci gospodarji. Pričakujemo, da bo tudi nadzornik „Studentenheima“ storil svojo dolžnost in predlagal sekvestra. To bo šlo temlaže, ker je bilo društvo ustanovljeno s pomočjo Nemcev iz Rajha. Prihodnjič spregovorimo resno besedo o upravi Auerspergovih posestev, če se stvar ne uredi v najkrajšem času. Sploh ne odjenjamo, dokler ne spravimo državi škodljive elemente iz Kočevja in pričakujemo tudi od deželne vlade, da nas bo v tem podpirala, kakor je bivša Avstrija svoje Nemce.

Kamnik. Koncert pevskega društva „Ljubljanski Zvon“ v Kamniku ne potrebuje bombastične reklame, ker je znano, da poje društvo lepe in izvajanja vredne stvari. Na sporedu so zastopani s svojimi skladbami skladatelj Adamič, Dev, Foerster, Jenko, Juvanec, Lajovic, Mokranjac, Pavčič in Parma. Ker je vstopnina h koncertu nizka, je pričakovati obilne udeležbe vseh slojev. Vsi prijatelji naše jugoslovanske narodne in umetne pesmi v nedeljo popoldne na koncert „Ljubljanskega Zvona“ v prijazno in gostoljubno mesto Kamnik!

kr Kranj. Društvo obrtnikov in obrtna zadruga v Kranju priredita v nedeljo 20. t. m. v Kranju I. obitni dan združen z dopoldanskim zborovanjem in z obširno ljudsko veselico v Zvezdi. V slučaju neugodnega vremena se vrši zborovanje v Ljudskem domu, veselica pa v dvorani tukajšnjega Sokola. Del čistega dobička je namenjen oslepelim vojakom. Vsa bratska društva in prijatelji obrtnega stanu se vabijo, da pesetijo veselico v čim večjem številu.

kr Jesenice. V nedeljo, dne 13. t. m. je priredila socijalno-demokratska stranka na Jesenicah gozdno veselico z najrazličnejšim sporedom. S prireditelji samo na sebi bi se ne pečali, ko ne bi imeli posebnega, jako značilnega povoda za to. Ne oziraje se na dejstvo, da je hotela biti ta veselica gotovo tudi „kulturnega“ pomena, ker je bila na sporedu tudi „dramatska“ predstava, pri kateri se je popularizirala kultura s primejduševstvom najslabše vrste, kar je gotovo sad politične šole, ki jo že nekaj tedaj sem prirejšjo razni akademski in neakademski socijalno-demokratski veleumi, ampak iz popolnoma drugega vzroka. Ta prireditev je vendar enkrat jasno pokazala, kaj in kdo je danes duša socijalno-demokratskega gibanja, rovarjenja, zabavljanja in hujskanja na Jesenicah. In to je dobra stran te prireditve: odprla je našim ljudem oči, spoznali so lahko, kdo je pravzaprav danes socijalni demokrat na Jesenicah. — Veselica se je vršila na Hrenovici, v gozdnem parku, ki bi lahko mnogo govoril o tem, kaj se je godilo v njegovi idilični samoti za časa poginule Avstrije. No, tokrat je bil park zopet tudi za socijalne demokrate, po njem se je smel izprehajati samo nemški oficir z nemškimi damami in — fabriški gospod, ki je vihtel noč in dan bič nad delavcem-trpinom. Ali ste na vse to že pozabili, sodrugi? — V nedeljo je vsela nad tem parkom dolga slovenska trobojnica in vabila ljudi na veselico. Šli so, misleč, kjer je trobojnica tam smo domači med domačimi. Toda prišedši v notranjost, na pravi veselčni prostor, smo se kmalu prepričali, da je bila trobojnica le vaba, le sredstvo in da je jedro nekaj popolnoma drugega. Rzne rudeče zastave nas nikakor niso motile ali vznemirjale, toda obstali smo in ostrmeli, ko smo opazili pri večini miz ljudi, o katerih smo menili, da sploh ne živijo več, to se pravi, da pač nimajo pristopa na prireditev te ali one „jugoslovanske“ stranke, najmanje pa na prireditev jugoslovanske socijalno-demokratske delavske stranke. Veselčni prostor, na katerega je vabila slovenska trobojnica, je bil poln nemškega občinstva najzagrizenejše sorte. Na jugoslovanskih tleh, na prireditvi jugoslovanske delavske stranke se je slišala skoro izključno nemška govornica onih ljudi, ki so bili in so še vedno predstavitelji nemško-kapitalistične kaste. Tovarniško uradništvo od najvišjega do najnižjega se je vedlo na tej veselici tako, da si dobil nehote utis, da je ono prireditelj cele te „narodne“ slavnosti, na kateri se je celo po pristno jugoslovanski navadi pekel „janjec“, ki ga je jedel — nemški gospod! — Zdaj vemo, kdo se skriva za socijalno-demokratskimi jeseniškimi organizacijami, zdaj vemo, da je to Nemeč, ki plačuje celo za tiskovni sklad „Napreja“, za katerega se je na tej veselici tudi pobiralo z nalašč za to prirejeno polo, zdaj vemo tudi, odkod veje protidržavni in protidinastični duh med tukajšnjim

delavstvom. Kje so bili ti ljudje v petek zvečer, ko so narodne Jesenice obhajale rojstal dan našega kralja Petra? Ali ste videli katerega v sprevodu, ki se je ob grmenju možnarjev in ob zvokih godbe pomikal po slavnostno okrašenih in razsvetljenih ulicah jeseniških? Ni jih bilo. Razsvetljevali so svoje domove, sami pa so se poskrili. Drugi dan pa so govorili delavci, znani kolovodje socijalnih-demokratov, da smo malikovalci, da molimo svojega kralja in da smo nazadnjaki. Od kod to? Zdaj vemo, da je to sad onih, ki so bili faktični prireditelji socijalno-demokratske veselice dne 13. junija. In zato smo veseli, da smo spoznali, kdo je hujskadi, kajti o tem smo bili vedno prepričani, da delavec sam od sebe ni sposoben takega dejanja. Zdaj poznamo prave krivce in to je uspeh veselice na Hrenovici!

Dnevne vesti.

dn Zanimivi spomini. Bivši generalni kvartirni mojster nemške armade von Stein je sedaj objavil svoje spomine iz svetovne vojne. O nemških zaveznikih pravi: Cesar Karel je bil slaboten knez, katerega ni bilo smatrati resnim. Na Dunaju so šla pogajanja s sovražniki sem in tja. Cesar Karel je imenoval Hindenburga in Ludendorffa svinji. Dasiravno je bil pripravljen odreči se vsemu, samo da bi ostal cesar, je vendar izrazil svojo gorečo željo, da bi dobil tudi poljsko krono. Od takega zaveznika se ne more ničesar pričakovati. Vsi nemški zavezniki so bili slabi in brez svojih pomožnih sredstev. Nemci so jim morali, ko so bili sami izključeni iz svetovnega trga, dajati vse, kar jim je manjkalo. Iz bojazni, pravi Stein, da bi nam ne odpadli, smo bili proti njim preveč obzirni. Potem pa je prišla še nezvestoba in izdajstvo, ki smo jo hoteli preprečiti s popustljivostjo.

dn Vprašanje južne železnice. Železniška komisija mirovne konference je odklonila predlog na pomednaroditev južne železnice. Misli se, da sklene komisija, da naj ostane južna železnica zasebno podjetje in se obratna ravnateljstva v Ljubljani in Trstu podrede nadzorstvu glavnega ravnateljstva na Dunaju. Po sklepu miru z Avstrijo, se snide na Dunaju mednarodna komisija, ki uredi finančna in juridična vprašanja.

dn Bliza se 1. avgust. Zlasti željno ga pričakuje uradništvo v trdnem upanju, da dobi zopet enkratni nabavni prispevek, ker v tej neznosni draginji ne more svojim družinam kupiti niti zadostne hrane, kaj šele perila, obleke in obuvala. Treba bo plačati tudi stanarino. Iz merodajnih mest se o nakazilu nabavnih prispevkov še nič ne sliši. Kaj bo? Uradništvo nestrpe čaka.

dn Užitniskim uradnikom se zmeraj obeta in obeta, dobimo pa nič. Kako more živeti družina 7 do 9 članov, od katerih noben nič ne zasluži kakor oče sam. Tistih borih 7 do 8 kron na dan še danes za zajutrak ne zadostuje za toliko družino. Liter mleka K 1 do 150, kruh za 9 oseb samo za zajutrak stane 4 K 80 v, kava in sladkor tudi 1 K, torej prav malo računano stane zajutrak za družino 9 oseb 7 K 80 v. Kaj pa potem čez dan? Kako pa otroke obleči za šolo, doma tudi ne morejo biti v Adamovi obleki. To morajo pristojne oblasti same uvideti, zatorej prosimo nujne odpomoči tem revežem.

dn V „Straži“ in v „Učiteljskem Tovaršju“ piše nekdo, da po krivici napadamo učitelje. To ni res, kar smo doslej pisali, vse lahko dokažemo. Brez vzroka nikogar ne napadamo. Če pa delovanje tega ali onega nemčurja osvetlimo, s tem še ne napadamo slovenskega učiteljstva temveč ga branimo. Za šolo in učiteljstvo se je „Jugoslavija“ vedno potegovala in se tudi bo.

Koliko so pa vredna obregovanja v „Straži“ in „Učiteljskem Tovaršju“ ob „Jugoslavijo“ radi nadučitelja pri

Sv. Trojici v Slov. Goricah naj čitatelji iz sledečega presodijo. Mi smo pisali, da se ni dovolilo peti himne „Lepa naša domovina“ šolskim otrokom na dan narodne slavnosti ne v cerkvi in ne pri cerkvi. „Straža“ pravi, da to ni res, le naš dopisnik baje ne hodi nikdar v cerkev, sicer bi jo bil slišal na praznik varstva sv. Jožefa. Že mogoče, da se je pela na praznik varstva sv. Jožefa, na dan proslave ujedinjenja Jugoslavije, a prej kakor je trdil naš dopisnik, se pa res ni smela peti. Prepovedala sta jo peti gg. nadučitelj in župnik. Evo dokaz! Dopisnik „Straže“, ki se je tako razkoračil nad nami, g. pater Joshim nam je sam pisal kot nekako opravičilo na naše poročilo sledeče: „Sv. Trojica-Slov. Gorice, 1. julija 1919. Slavna uprava! V zadnji številki Vašega cenjenega lista omenjate razmere pri Sv. Trojici v Slov. Goricah. Resnici na ljubo bodi povedano, da pretiravate. Kar se tiče frančiškanov, so prepovedali v cerkvi „Lepa naša domovina“, ker je bila izrečno prepovedana od knezoškofijskega ordinarijata. Ta prepoved pa še do danes ni preključena. Zato konservativni č. gg. župniki in župnijski upravitelji ne dovolijo v cerkvi narodne himne. Č. gg. pač vedo kaj je disciplina, katero zahtevajo cerkveni kanoni, Vaš dopisnik menda ni nikdar v cerkvi. Le na dan proslave ujedinjenja Jugoslavije je bil pri sv. maši in pri pridigi itd.“ In ta gospod še ima predrznost, da nas zmerja v „Straži“. Čudno se nam pa zdi, da še celo „Učiteljski Tovarš“ z dne 16. t. m. sekundira. Gospodje, vemo, kaj smo pisali in smo pripravljani tudi dokazati.

dn Popolno prepoved točenja alkohola je izdala deželna vlada za Slovenijo za dan 20. in 21. t. m. Poleg tega je za ta dva dni določena policijska ura za gostilne na 21., za kavarne na 22. uro.

dn Slovensko planinsko društvo naznanja, da Češka kočja pod Grinovcem letos ne bode odprta. — Planinci se opozarjajo, da so tudi pota okoli Češke kočje močno poškodovana, katerih poprava se letos ne more izvršiti.

dn 100.000 jugoslovanskih državljanov, ki živijo v Ameriki, bi se rado vrnilo v domovino. Tako poročajo ameriški listi. Ker prevozna društva ne razpolagajo za sedaj s potrebnimi ladjami, bodo morali naši Amerikanci še precej časa čakati, predno se bodo mogli vrniti. Marsikdo bi plačal dvojno voznino, samo da bi mogel domov.

dn Velika suša v Dalmaciji. Vsled pomanjkanja dežja so zgorela skoraj vsa polja v Dalmaciji. Tudi vina bo malo. Vodovodi v mestih so odprli le par ur na dan.

dn Finančne okrožne uprave. Vsled odloka finančnega ministrstva se bodo otvorile finančne okrožne uprave v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Dubrovniku in na Reki. Delokrog teh finančnih uprav bo isti, kakor v Srbiji. V finančnem ministrstvu se pripravljajo ukaz, s katerim se imenujejo načelniki in uradniki za te uprave.

dn Proti spolnim boleznim. Minister za narodno zdravje je sklenil ustanoviti po vsi Srbiji ambulane postaje v obrambo proti spolnim boleznim.

Ljubljanske vesti.

I Francoski zrakoplov v Ljubljani. Včeraj ob 14. uri je priletel v Ljubljano francoski zrakoplov. Zračno letalo sta vodila dva francoska oficirja. Priletela sta včeraj iz Temešvara naravnost v Ljubljano, t. j. 600 km zračne črte v 4 urah. V kratkem dospe drugo letalo (tipa Brage), ki je zaradi slabega vremena pristalo pri Brodu v Slavoniji. Zrakoplova neseta pošto iz Carigrada v Pariz. Posadko letala so sprejeli tukajšnji poveljnik letalske stotnije nadporoč. Kos s prideljenimi oficirji. Letalo odleti v najkrajšem času preko Monakovega in Friedrichshafna v Pariz.

I Obrtniki, člani obrtnih društev in obrtnih zadrug, ki se na-

meravajo udeležiti prvega obrtnega dne v Kranju, spojenega z dopoldanskim zborovanjem in popoldansko ljudsko veselico, se zbirajo v nedeljo zjutraj ob pol 7. uri pred južnim kolodvorom. Obrtnikom, ki jim čas ne dopušča udeležiti se dopoldanske prireditve, se lahko odpeljejo tudi z vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 11. uri 40 min. in pride v Kranj ob 12. uri 40 min. ter se lahko udeleže ljudske veselice. Povratek ob 22. uri.

I Absolventinja trgovskega tečaja, večša slov. stenografije, strojepisja, išče primerne službe, in sicer v Ljubljani. Pojasnila daje posredovalni urad za begunce v Ljubljani.

I Zabavni odsek ZJŽ priredi jutri, dne 20. t. m. ob 15. uri v Zalogu poleg premikalnega kolodvora, veliko veselico na prostem, kjer nastopi društvena godba in pevski zbor ZJŽ. Poleg plesa, šaljive pošte in različne zabave je tudi za potrebna okrepčila preskrbljeno. V nedeljo, dne 27. t. m. pa poleg društvena godba in pevski zbor ZJŽ v Sevnico, kjer bode v gostilni g. Lamperja velika vrtna veselica, na kar že danes opozarjamo vsa bratska društva, korporacije ter prijatelje godbe in petja.

I Računovodstvo vojaške intendantne za Slovenijo (z likvidaturo in pokojninsko likvidaturo) se je preselilo dne 16. julija iz Gosposke ulice 15 v barako epidemijske bolnice za prisilno delavnico.

I Društvo zasebnih uradnikov in uradnic v Ljubljani poziva vse one člane, ki so naročili olje, da pošljejo steklenice za ono količino, katero so naročili, v pondeljek dne 21. t. m. v Gospodarsko Zvezo na Dunajski cesti. Na vsaki steklenici mora biti listek s polnim imenom člana. Steklenice se bodo sprejemale izključno samo določeni dan. Člani se tudi obveščajo, da dobe v društveni pisarni podplate. Vsak član dobi en par. Cena je za moške 10 K in za ženske 8 K. Razdelitev se vrši vsak dan od 9—10. ure dopoldne ter od 12. do pol 2. pop. Vsak član mora prinesiti s seboj izkaznico in plačilni listek o zadnji članarini. Člani se naprošajo, da se tega reda točno drže. Razdelitev podplatov se zaključil s 1. avgustom.

I Poziv dijakom! Danes popoldne pridejo ob 16.30 uri tovariši iz Srbije. Napravimo jim dostojen sprejem. V pondeljek ob 10. uri se vrši v veliki dvorani Nar. doma skupno zborovanje, katerega naj se z gotovostjo udeleže vsi v Ljubljani se nahajajoči dijaki. — Sprejemni odbor.

I Vsi člani in članice Organizacije ljubljanskih učiteljskih, kakor tudi goriškega učiteljskega, so naprošeni, da se zanesljivo zberejo danes, v soboto 19. t. m. ob 10. uri v glasbeni dvorani našega zavoda, radi sprejema naših bratskih tovarišev, srbskih maturantov. Posebno se opozarjajo na ta sestanki tov. pevci in pevke.

I Predsedstvo ZJŽ obveščuje vse člane, da se Zveza kot nepolitična, strogo narodno-stanovska organizacija, pod nikakimi pogoji ne more udeležiti politične stavke mednarodnih socialistov in to tembolj, ker z vseh strani pritiskajo na našo domovino takozvani mednarodni bratje in zlasti madžarski komunisti nestrpno čakajo trenutka, da bi vkorakali s svojim Bela Kunom v našo domovino. Pozivljamo vse jugoslovanske železničarje, da se zavedajo resnosti časa: Mi poznamo stavke samo za zboljšanje našega gmojnega položaja in ne kot sredstvo za doseg kakih strankarsko-političnih stremiljenj. — Predsedstvo ZJŽ.

I Veliki vrtni koncert s prosto zabavo se vrši danes na Zg. Rožniku. Tamburaški zbor „Ljubljana“. Pričetek ob 18. uri.

I Ženski dežnik se je našel v veletrgovini M. Spreitzer, vojaška ul. 2. Kdor ga je pozabil tam, naj pride po njega.

Prosimo, ko vpošljete denar na naše upravnništvo, zapišite zadaj na odrezku namen pošiljatelj, za kaj je. N. pr. naročnina za Jugoslavijo, za kakšno in katero knjigo ali za kak dobrodelen namen, da ne bo potem nepotrebnih reklamacij.

Dr. B.—n.

Ubi bene, ibi — patrijotje!

V Vašem listu z dne 25. junija 1919 št. 152. objavljeni članek: Tržišč. Korupcija in protekcija, mi daje povod spregovoriti tudi nekaj besed, ker so razmere v Jugoslaviji tu in in tam ravno iste, kakor jih biča dopisnik iz Tržiča, ponekod še hujše in bolj izživajoče. Pri tem me vodi geslo: principiis obsta, sero medicina paratur. Če bi se ne posrečilo takih obžalovanj vrednih slučajev v kali zatreti in zadušiti, bi se v naši mladi državi korupcija in protekcija istotako razpredla in razpasla, kakor v razpadli Avstriji in končni efekt ne bi bogme bil drugačen, ali veselejši, kakor je bil baš v tej nesrečni državi.

Naš častiljivi pesnik starček Boris Miran nam je svoje dni zaklical: „Sveto služimo sveti domovini!“

Naši vodilni možje menda včasih radi pozabijo ta zlati izrek sicer bi menda slučaj, kakor se je v Tržiču pripetil, ki pa v resnici niso več slučaj, ne bili mogoči, kajti sicer bi čut lastne odgovornosti in možnost javne kritike jih dovedla do tega, da bi si stvar resno premislili, spominjajoč se izreka „quid quid agis, prudenter agas et respice finem.“

Po mojem mnenju sicer menda niso povsod krivi voditelji in poverjeniki javne uprave za vsak slučaj protekcijonizma, ki se v Jugoslaviji skuša žal udomačiti. Večja krivda zadene pa, po mojem mnenju tiste bogove minorum genitum, katere je Jugoslavija nolens volens prevzela iz bivših dunajskih ministrstev.

Ti gospodje so gotovo bili navajeni gospodariti v svojih resortih brez vsake kontrole, ker nosi na zunanjo odgovornost le minister (poverjenik) ki signira. V spominu mi je paradoksen izrek, da je moral dostikrat na Dunaju ta ali oni minister služiti pod svojim sekcijskim načelnikom, ne pa vice versa.

Taki smešni in vsega obžalovanja vredni pojavi, se pri nas ne bi smeli dogajati, sicer bo obveljal izrek, da jajce več ko puta ve!

V mislih imam nastopni slučaj iz področja poverjenišva za pravosodje, ki ga izročim sine ira et studio javnosti, da se spozna in premotri, kako bi se čiščenje pri nas izvajati smelo in moralo, če se hočemo izogniti očitku, da v Jugoslaviji glede pravosodja nismo nič na boljšem, kakor v razpadli Avstriji, in da smo prišli le iz dežja pod kap.

I. Pred leti je izhajal v Celju list „Narodni dnevnik“, ki je v svoji številki z dne 19. sept. 1910 števil. 212 očital takratnemu drž. pravdniku dr. B. zlorabo uradne oblasti, katero je kot nekdanji popularni sodnik v Ptujju zakrivil s tem, da je sporazumno z nemškutarskim odvetnikom dr. plem. Plachhijem silil nekega posestnika na Hajdinu, da bi moral krivo priseči, česar ta ni hotel storiti, nego se je rajši sam — ustrelil.

Da je ta dr. B. v kljub temu v razpadli Avstriji hitro napredoval, se ne smemo čuditi, saj je cvetela tam bujno korupcija.

Sam poverjenik za pravosodje g. dr. Vlad. Ravnihar je vložil radi tega v seji drž. zbora z dne 26. februarja 1918 na takratnega dunajskega ministra ostro interpelacijo, katere uspeh je pa bil negativen, kajti just. minister dr. Scheiner se je na zvit in premeten način izognil jedru vprašanja in skušal drž. pravdnika dr. B. oprati, kar se pa mu je tako slabo obneslo, da je bil g. dr. Ravnihar primoran vložiti novo interpelacijo v tej zadevi. Na to interpelacijo se sploh ni dobilo odgovora, ker je Avstrija med tem z just. ministrom dr. Scheinerjem vred, ki ni bil nič manjši zločinec kakor dr. B., prejele zaslužen kazni poloma.

Razume se samo ob sebi, da je Jugoslavija tega famoznega državnega pravdnika v Celju dr. B. takoj odslovila iz službe.

Toda čujte in strmite! Čez nekaj časa se je ta dr. B. prelevil iz stranskega nemčurja v najhujšega jugo-

slovana in g. poverjenik za pravosodje, ki ga je v nekdanjem zboru na Dunaju po zaslugi napadal, je sedaj vse to pozabil, ter — horrible auditu — tega vžigosanega in odslovljenega državnega pravdnika dr. B. imenoval sodnim nadsvetnikom pri okrožnem sodišču v Celju. Komentarja k takem postopanju pač ni treba.

II. Že deveto leto teče pri ljublj. dež. sodišču konkurzna razprava v zadevi „Glavne posojilnice“ v Ljubljani. Izvestni krogi in vojni dobičkarji, ki bi kot člani te nesrečne zadruge z neomejeno zavezo morali trpeti ozir. jamčiti za nepokrite dolgove upnikov so znali s pomočjo nesposobnih konkurznih komisarijev, ta konkurz tako zavleči, da je Avstrija prej razpadla, nego je ta konkurz končan.

Pritožbe, ki so se radi tega vložile pri predsedniku dež. sodišča v Ljubljani, so ostale glas vpijočega v puščavi, kajti ta dva brokrala sta hotela opravičiti zavlačevanje s tem, da je konkurzni upravitelj g. dr. Oblak bil vpoklican v vojaško službo, dočim se njegov namestnik baje ni mogel o stanju informirati. Razume se samo ob sebi, da je ta izgovor gola publicia in navadni humbug. Upati je bilo, da bo sedaj predsednik ljubljanskega nadsodišča se vendar stvari resno oprijel, ter skušal zavoženo zadevo v pravi tir spraviti in na nižjo oblast pritisniti tako, da ne bo treba jubilejno desetletnico tega konkurza slaviti in ljubljanskim sodnikom na rovaš pisati.

Toda čujte in strmite, kako se sedaj zagovarja zavlačevanje tega „konkurza“. Zdi se, da se konkurz „Glavne posojilnice“ radi tega ne more dokončati, ker teče na Dunaju med zadružno zvezo v Celju in zavarovalnico „Atlas“ neka pravda radi 5400 kron, katere da noče dunajsko sodišče rešiti. Tableau!

Sedaj torej ne preostaja nič drugega, kakor pariško mirovno konferenco in gosp. Wilsona naprositi, da primeta dunajske sodnike za ušesa, ker ti nesrečniki tako dolgo nočejo te pravde rešiti. Zanimivo bo na vsak način kaj bodo ti gospodje v Parizu rekli.

III. Imeli bi še govoriti o nekem nadsvetniku v Mariboru, ki ga je pok. Avstrija v gremiju graškega nadsodišča imela, ga z vitežkem križcem železne krone pri odslovlitvi obdarila in potem upokojila, gotovo zaradi njegovih duševnih vrlin in neizčrpne juridične modrosti.

Toda ker je tega nadsvetnika Jugoslavija spet v službo poklicala in ker je ta nadsvetnik tudi član „Glavne posojilnice“ v Ljubljani, upajmo, da bo vsaj kot tak svoje obveznosti izpolnil napram upnikom „Glavne posojilnice“ v Ljubljani glede izpada v konkurzu in svojo dolžnost storil.

Radi tega ga še danes ogrnemo in zagrnamo s toplo odejo, — krščanske ljubezni.

„Pri jaslih prej, pri jaslih zdaj, dokler je še krme kaj.“

Razna poročila.

Clemenceau umorjen?

r Berlin, 17. julija. (Dun. Ku.) „B. Z. am Mittag“ poroča iz Ženeve, da se je danes predpoldne širila nekontrolirana vest, da je bil Clemenceau umorjen. (Ldu.)

Dviganje potopljenih nemških ladij.

r Bern, 16. julija. (Čtu.) „Petit Parisien“ poroča iz Londona: Dela za dvigovanje ladij, potopljenih pri Scapaflowu, se neprestano nadaljujejo. Lahki križarki „Dresden“ in „Nürnberg“, kakor tudi več rušilcev že zopet plava. Nekatero potopljeno nemško bojno ladje pa so se na morskem dnu prevrnile in se jih zasedaj še ne bo moglo dvigniti. (Ldu.)

Obnovite naročnino pravočasno, da se Vam pošiljanje lista ne ustavi!

Kulturni pregled.

kl Iz umetnostne razstave v Ljubljani so bila do sedaj prodana sledeča dela: F. Ančik: „Mostiček“. L. Dolinar: „Idila“, „Portret gđ. R. T.“, „Glava“, B. Jakac: „Mračen dan“, „Risba“, F. Kralj: „Martin Krpan“, „Ob žetvi“, V. Pilon: „Jutro“, „Ivje“, „Poslednji sneg“, „Struga Ljubljanič“, „Jutro pred sejmom“, „Južno vreme“, „Ljubljansko polje“, „V mraku“, F. Zupan: „Kraška hiša“, „Cerkev na Krasu“, „Breskva“; izmed starejših umetnin pa: „Baročna soha“ in „Ikon“. Razstava ostane odprta do 20. t. m.

Zadnje vesti.

Jadransko vprašanje še nerešeno.

St. Germain, 18. julija. (Dku.) „Chicago Tribune“ poroča, da je avstrijska pogodba dogotovljena in da bo prejkone jutri izročena. Kakor doznava „New-York Herald“, v tej pogodbi ni rešitve jadranskega problema. (Ldu.)

Tittoni — vodja mirovne konference.

St. Germain, 18. julija. (Dku.) „Le Journal“ piše, da je že določeno, kdo bo po odpočovanju Wilsona in Lloyd Georja vodil mirovno konferenco. Ta vodja da je Tittoni, kateremu se ima italijanska delegacija po padcu Orlandovem zahvaliti za povečanje ugleda, kar ne more presemeti nikogar, ki pozna malozmožnost in nesposobnost drugih konferenčnih članov. Uspehi Tittonijevi so razvidni najbolj iz tega, da so mu poverili končno veljavno odločitev v važnih vprašanjih zasedbe Male Azije in določitve bolgarskih mej.

Cenzura se odpravi.

Belgrad, 17. julija. Ministrski svet je sklenil, da se odpravi cenzura za pisma in karte, ki se pošiljajo v mesta in kraje naše države. Cenzurirala se bodo samo pisma in karte, ki so namenjene v neprijateljske države. Cenzura se odpravi dne 15. avgusta.

Italijanski železničarji ne štrajkajo.

Trst, 17. julija. Listi javljajo iz Rima od 16. t. m.: Centralni odbor sindikata italijanskih železničarjev, ki je odpovedal del svojih obveznosti, prevzetih prej za proglašene splošne stavke z dne 20. in 21. t. m., obsoja sicer zunanjo politiko italijanske vlade proti ogrski in ruski proletarski republiki in proti versailleskem miru, je pa sklenil, da pozove vse svoje sekcije in organizirane grupe, naj ne ustavijo v omenjenih dneh železniški promet, nego naj le sklenejo dnevni red, kakor je bil predlagan od „Labour Party“. Isti železničarski sindikat je sporočil svojim organizacijam, da je njegov sklep glede železničarske stavke z dne 20. in 21. t. m. razveljavljen.

Spominjajte se invalidov, zbirajte za nje!

Mesto Ptuj svojemu vladarju ob priliki rojstnega dne.

Rojstni dan Njega Veličanstva kralja Petra I. se je slavil v Ptujju kar najsvečaneje. Na tozadnevni poziv vladnega komisarja g. dr. Senčarja in vodje okrajnega glavarstva g. dr. O. Pirkmaier je dobilo mesto Ptuj že na predvečer t. j. v petek dne 11. t. m. praznično lice. Vsi javni uradi in mnogo zasebnih hiš so bili okinčani z narodnimi oziroma državnimi zastavami. Okoli 21. ure, ko je ponehala nevihta, so bila malone vsa poslopja razsvetljena.

Pri dominikanski vojašnici se je zbral ptujski „Sokol“ z lampijoni,

vojaštvo z bakljami in druga društva k veličasnemu obhodu po mestu. Na čelu je korakala mestna godba igraje slovenske koračnice. Kaj lepo je bilo gledati majhne „Sokolice“ in bhke „Sokolice“ v rokah zastavice in mnogobarvne lampijone, ko so v vzornem redu prikorakale najprej k z zelenjem okrašenemu postajnem poveljstvu, kjer se je bakljada ustavila. Pevski zbor je zapel pesem „Slovenec, Srb, Hrvat“, godba je zasvirala srbsko himno, mnogobrojna množica pa je klicala navdušeno „Živjo kralj Peter!“ Vojnaštvo je streljalo rakete, ki so razsvetljevale celo okolico. Nato se je nadaljeval obhod proti okrajnemu glavarstvu. Poslopje, vsa okna in balkon glavarstva so bili bogato okinčani z vencii, zastavami in lampijoni, ki so v magični rudeči luči razsvetljevali celi „Srbski trg“. Iz okusno dekoriranega balkona je pozdravil vodja okrajnega glavarstva g. dr. Pirkmaier tisočglavo množico ter se v vznešenih besedah spominjal junaškega vladarja, kateremu je bila usoda konečno toliko mila, da gleda po najhujših izkušnjah in po neopisnem trpljenju na svoj odrešen rod, ki se je združil iz treh plemen v mogočen in krepak narod. Zahvalil se je za izraze udanosti in patriotizma ter konečno prosil, naj proslavimo rojstni dan Njega Veličanstva s plemenito radodarnostjo pri nabiranju za nesrečne žrtve vojne, ki so najdražje plačali odrešenje naše domovine. Ko je govornik končal z „Živjo“ klici na vladarja, je godba zaigrala „Lepa naša domovina“, navzoči pa so se pevajoči odkritih glav pridružili godbi. Potem je pevski zbor ptujskega pevškega društva zapel „Slovan na dan“, rakete so se zasvetile in „Živjo“ klici niso hoteli ponehati, ko se je sprevod pomikal proti magistratu.

Palača mestne hiše je bila bogato ovenčana, z narodnimi ter državnimi zastavami okrašena in vsa razsvetljena, na balkonu je pa bila sredi zelenja in cvetlic slika kralja Petra I. Ko se je ustavil sprevod pred mestno hišo, je nagovoril vladni komisar mesta Ptuj gosp. dr. Senčar zbrane meščane ter povdarjal pomen lepega slavja, katerega so priredili Ptujčani svojemu odrešitelju, hrabremu kralju. Povdarjal je, da je prireditev namenjena onemu vladarju, kateremu so svoječasno z vsjo nizkostijo in zlobnostjo podtikali vzrok svetovne vojne hoteč stoptati v prah njegovo kraljestvo. Mogočni klici in ovacije kralju Petru so sledili čestitkam, s katerimi je govornik končal svoj jednat nagovor. Godba je zasvirala srbsko himno, nakar je pevsko društvo v močnem zboru kaj lepo proizvajalo globoko učinkujočo pesem „Adrijansko morje“. Obhod se je potem nadaljeval po mestu proti dravskemu mostu, katerega so vojaki lepo razsvetlili z bakljami. Tudi obrežno sprehajališče je bilo razsvetljeno. Godba je šla do občinske hiše na Bregu; nato se je sprevod razšel. Pri celem sprevodu je vladal vzoren red, za kar gre priznanje „Sokolom“ rediteljem.

Dne 12. julija je priredila mestna godba v ranem juri budalco. Ob 9. uri je bila svečana služba božja, katere se je udeležilo skoro vse uradništvo iz Ptuja, zastopstva društev, skoro ves ptujski „Sokol“ z naraščajem vred, deputacija „Orla“ in druga javna zastopstva.

Po maši je sprejemal vodja okrajnega glavarstva čestitke in vdanostne izjave, katere so osebno sporočili: 1. Mesto Ptuj po g. vladnemu komisarju dr. Senčarju in člani sveta gg. dr. Tone Gosak, prof. Ant. Kolačič in dr. Anton Stuhec. 2. Orožništvo in častniški zbor po g. kapetanu Sagadinu. 3. Poštni urad Ptuj, po g. vodji Milan Zemljiču. 4. Šolstvo in učiteljstvo polit. okraja Ptuj po g. šolskemu nadzorniku Pavlu Fiere. 5. Učiteljsko društvo za sodni okraj Ptuj po g. nadučitelju J. Gorup, gej. uč. N. Fiere in g. naduč. Iv. Klemenčič. 6. Okoliška ljudska šola po g. nadučitelju J. Zoinir. 7. Davčni urad po g. vodji L. Jerše. 8. Občina Karčevina po gosp. gerentu Fr. Vrabi in prisledniku F. Skuhala. 9. Izobraže-

valno društvo „Dekliška zveza“ v Ptuj, verska zadruga 3. reda sv. Franja v Ptuj in minoritski samostan Ptuj, sv. Vid in sv. Trojica po č. g. O. Benko Cirič. 10. Ljudska šola in učiteljstvo na Hajdinu po g. nadučitelju J. Wesjak. 11. Državna gimnazija v Ptuj po g. ravn. Fr. Vajda. 12. Telovadni odsek „Orla“ v Ptuj po g. k. Rantaša in treh članih. 13. Telovadno društvo „Sokol“ v Ptuj po g. dr. Fr. Salamunu. 14. Mestni župni urad in duhovščina ptujske dekanije po č. g. proštu M. Jurčoviču in č. g. vikarju J. Cilenšek. 15. Župnijski urad in faraški sv. Lovrenca v Slov. Gor., po č. g. J. Sinca. Brzojavne in pismene čestitke in udanostne izjave so poslane skoro vse občine in druga zasiopstva polit. okraja Ptuj.

Predpoddaje so požrtvovalne in marljive „Sokolice“ po mestu prodajale cvetlice in pobirale prostovoljne prispevke za invalide; narodne žene pa so v rotovžu odpravljale pridne nabirateljice ter jim polnile košarice s cvetjem. Vspeli cvetličnega dne v Ptuj je bil nad vse pričakovanje ugoden in so darovali tudi nekateri meščani nemške narodnosti večje zneske za dobrodelen namen. Zbirka v mestu samem je prinesla invalidom 3500 K, kar je tembolj vredno občudovanja, ker je že cvetlični dan „Splošnega ženskega društva v Ptuj“ dne 6. julija 1919 dal zbirko z 2200 kron.

Tudi v vseh drugih večjih krajih okraja so bile slične prireditve in zlasti šolske slavnosti. Vspeli zbirki za invalide še niso javljeni; večji znesek se je nabral v občini Breg.

Gospodarstvo.

g Borovlje. Naša puškarska obrt se čim dalje bolj razvija. Odkar smo združeni z Jugoslavijo, prihajajo iz Slovenije in Hrvaške, pa tudi iz še bolj oddaljenih krajev lovci in kupčevalci kupovat orožje, tako da so že vse zaloge izpraznjene. Vsled tega gredo cene pušk zopet kvišku.

g Strokovna komisija za carino. Beograd, 17. julija. Pri ministristvu za finance se je ustanovila posebna strokovna komisija, ki ima nalogo, da izdela splošno carinsko tarifo, ki bi stopila v veljavo za vso državo SHS. Izdeluje se na osnovi gospodarske tarife Srbije in bivše avstro-ogrške monarhije. Komisija zbira podatke in gradivo, na podlagi katerega se bo izdelal državni carinski zakon.

g Nova centrala za lesno industrijo. Beograd, 17. julija. Ministrstvo za trgovino in industrijo je ustanovilo nov oddelek, namreč oddelek za lesne industrijske centrale, v čigar delokrog spadajo vsi posli pod sekvezitrom stoječega premoženja naših neprijateljev. (Ldu.)

g Cene goveji živini padajo. Iz Hrvaške se poročča, da je v zadnjih dneh padla cena goveji živini za eno do tri krome pri kilogramu. Sedaj plačujejo vole žive teže po 6 do 7 K kg. Zadnji čas se prodaja veliko živine v Slovenijo. Kdaj padejo pri nas pretirano visoke cene mesu?

g Posestvo Kerestinec pri Zagrebu je kupil tovarnar Woschnagg iz Šoštanja za 2 in pol milijona kron.

g K valutnemu vprašanju. Načelstvo JDS se je v seji 15. t. m. obširno pečalo z načrtom ministrstva glede razširjenja delovanja Priv. Narodne banke Kraljevine Srbije na celokupno kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Uvažuje resolucijo, ki jo je sprejel glavni zbor zaupnikov JDS 6. t. m. je načelstvo prišlo do tega zaključka: 1. da se mora rešitev valutnega vprašanja vršiti samo potom zakona, sprejetega od narodnega predstavništva. Pri tem bi trebalo upoštevati, da nikakor ne gre nalagati izgube samo onim, ki bodo slučajno v momentu izmenjave imeli stare papirne krome, ampak da je to breme tako težko, da se mora sorazmerno naložiti na imovino vseh vrst; menimo pa, da bi ne bilo pravično, da bi naši državljani, ki bivajo v Srbiji in Črni gori, morali nositi tako breme

za avstro-ogrski denar v pokrajinah, ki so bile poprej del avstro-ogrške monarhije. 2. Naša država mora dobiti čimprej enoten denar. Zato treba ustanoviti novo enotno Narodno emisijsko banko, ki se bo pečala po načelih vseh velikih evropskih emisijskih bank samo z izdavanjem bankovcev in drugega denarja ter z regulacijo kreditne in divizne politike. Uvidevamo nujnost regulacije naše valute z ozirom na žetev in na okolnost, da nam bodo Avstrija in Madžari v kratkem vračali naše terjatve in depote in preti na ta način še v večji meri kakor dozdaj import potvorenih jugoslovanskih žigosanih kron. Vsled tega nujno priporočamo, da se brez odloga izvrši biljegovanje jugoslovanskih kron. Obenem se mora pripraviti vse potrebno za ustanovitev nove emisijske banke in izdajanje nove valute ter se naj o projektu pred sprejetjem v narodnem predstavništvu za-slišijo čim najširši faktorji celokupne naše države.

Aprovizacija.

Užigalice tvrdke Perdan se bodo prodajale od torka 22. julija naprej po sledečem redu: Na vsako glavno sladkorno izkaznico za junij (brez odrezkov) se dobi 1 zavitek (10 skatijic) užigalic. Skatijice užigalic stane 30 vin. in se prodajajo v sledečih trgovinah: VI. okraju: na izkaznice št. 1 in 129 pri Ravhekarju, št. 2 in 9 pri Brezovarju, št. 3 pri Perdanu, št. 4 in 6 pri Zirkelbachu, št. 5 in 10 pri Mehetu, št. 7 in 8 pri Friederichu. V II. okraju: na izkaznice: št. 11 in 19 pri Schifferju, št. 12 in 21 pri Trdinu, št. 13 in 16 pri Tavčarju, št. 14, 22 in 73 pri Severju, št. 15 in 24 pri Miheliču, št. 17 in 26 pri Skublicu, št. 18 pri Deržaju, št. 20 pri Jeraničiču, št. 23 in 27 pri Kavčiču. V III. okraju: na izkaznice: št. 25 in 30 pri Vrtačniku Tržaška cesta, št. 28 pri Sokliču, št. 29 in 31 pri Slemenšku Trnovska cesta, št. 32, 33, 34 in 36 pri Tenenteju, št. 35 in 40 pri Packu, št. 37 in 38 pri Leskovcu, št. 39 in 41 pri Skujancu Zeljaška ulica. V IV. okraju: na izkaznice: št. 43 in 48 pri Medici, št. 44 pri Jermanu, št. 42, 45 in 49 pri Ješeli, št. 46 in 50 pri Elbertu, št. 47 pri Leskovec Medenu. V V. okraju: na izkaznice: št. 51, 55 in 61 pri Strauzerju Dunajska cesta, št. 52 in 56 pri Planinšku, št. 53, 57 in 58 pri Kričicu, št. 54 in 62 pri Megliču, št. 59 in 60 pri Svetliču, št. 63 in 64 pri Stupici. V VI. okraju: na izkaznice: št. 65 in 74

pri Štravsu, št. 63 pri Simončiču, št. 67 in 69 pri Segatu, št. 68 in 72 pri Omanu, št. 70 pri Mencinger Tomažu, št. 71 in 95 pri Druškoviču Tabor. V VII. okraju: na izkaznice: št. 75, 76 in 77 pri Skauderju, št. 78, 79 in 80 pri Buganju, št. 81, 82 in 83 pri Berniku, št. 84, 85 in 86 pri Skubicu, št. 88, 89 in 90 pri Zormanu, št. 91, 92 in 93 pri Suhodobniku, št. 87 pri Noču. V VIII. okraju: na izkaznice: št. 94 pri Štef. Mencingerju, št. 96 in 97 pri Lindtnerju, št. 98 in 101 pri Suhadolcu, št. 99, 100 in 102 pri Kugovniku, št. 103, 104 in 105 pri Gerjolu, št. 109 pri Stravsu Škofja ulica (VI okraj). V IX. okraju: na izkaznice: št. 110 pri Klemencu, št. 111, 112 in 113 pri Fojkarju, št. 114 pri Marenčetu. V X. okraju: na izkaznice: št. 115 do 120 pri Javorniku, št. 121 do 126 pri Murniku, št. 127 do 133 pri Kušarju, št. 134 do 136 pri Mariji Mesec. (Štev. 129 je odkazano I. okraju in se dobe užigalice pri Ravhekarju pred Skofijo.)

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Anton Pesek.
Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Poslano.

Vaš cenjeni list od dne 16. t. m. v št. 170 je prinesel članek pod napisom Gradac Belokrajina.

Resnici na ljubo moram koštati-rati, da je isto zlobno obrekovanje, ker imenovani grajščak Klümel od kar je bil stavljen pod nadzorstvo, ni nikoli samovlastno odločeval, pač pa sem vse naredbe izdajal jaz kod nad-zornik.

Dalje ni resnica da bi bil kedaj koga tlačil, toliko manj sedaj, ko je v tem oziru brezpraven. Les ki se prodaja, se izdaja po naročilu vlade in nadzornika, denar pa pobira od mene pooblaščen zanesljiv služabnik grajščine, ki je poleg tega dobro sto-ječ posestnik v Gradacu.

Glede predložitve takozvanih pa-pirjev, kakor jih pisec nazivlja, pa bode vlada odločevala, ne pa ljudje ki imajo najmanj pravico se s slo-venskim perjem šopiriti.

Gradac, dne 18./VII. 1919.

Julij Mzelle
nadzornik in sekvestor
grajščine Gradac.

* Uredništvo ne prevzame za „Poslana“ nobene odgovornosti.

Mali oglasi

stanejo prvih 10 besed 4 K,
vsaka nadaljna beseda 30
vin. - Dopisovanje in ženitne
ponudbe pa vsaka beseda 1 K.

Proda se:

Na prodaj sta 2 konja,
dobra priučena vožnji in ježi;
potem več konjskih oprem
(2 prsni opremi za kočijo in
drugo lažjo vožnjo in 1 luk-
susna oprema) ter 1 zaprav-
ljenec. Eventualno se odda
s konjem tudi kompletne
jahalne opreme. Poizvc se
Poljanska cesta 73, I. nadstr.
desno. 1015

Proda se več parov do-
brih čevljev št. 43. Vožarska
pot 8, dvorišče. 1014

Omara velika tridelna
belo pleskana se prodaja ulica
Stare pravde št. 1, I. nadstr.
1013

Proda se lepo pohištvo
za spalno sobo in kuhinjo.
Sv. Florjana ulica 40. 1670

Prodam popolnoma novo
garnituro oljnatih osi veli-
kosti „D“ ter štiri vzmeil s
šestimi peresi. Ignac Andra-
šič Kranj. 1006

Večjo partijo damskih
nogavic ter sukanca, črnega
in belega, nudi tvrdka Josip
Petelin, Ljubljana, Sv. Petra
nasp. 1006

Prodaja usnja. Ugodna
prilika. — 244 kg različnega
usnja po 69/50 K za kg takoj
na prodaj in sicer: 145 kg
potplatov, 13 kg svinjskih
potplatov, 8 kg (4 kom.) te-
lečjih črno strojenih kozic,
2 1/2 kg (4 kom.) kozinih stro-
jenih kozic, 9 kg (1 kom.)
svinjskih strojenih kozic 65/50
kg (10 kom.) piklingov črno
strojenih koz. Proda se le
cela partija skupaj. Ponudba
pod „Usnje po 69/50 K na
upravo tega lista.

Kupi se:

Vinske sode 50—500 l
vsebine kupim. — Ponudbe
na upravnishvo pod „Vinski
sodi“.

Trgovsko hišo se kupi
v Ljubljani. Na deželi se kupi
posestvo pripravno v indu-
strijske svrhe z vodno ali
parno močjo. Ponudbe na
upravnishvo pod „Industrija“.
1762

Službe:

Spretnega in zaneslj-
vega mlinarja sprejme takoj
Kolinska tovarna v Ljubljani.
1017

Hlapec se sprejme, ne-
oženjen lahko s hrano in
stanovanjem, oženjen pa s
stanovanjem. — Poizve se:
Jeranova ulica 11. 998

Razno:

Iščem sobo s pohištvom
— če le mogoče s celo hrano.
Cena postranska stvar. Po-
nudbe na: Zlatko Planinc, ta
čas kot privremene vojne
bolnice v Mostaru. (Herce-
govina.)

Popravila žepnih ur in
zlatnine sprejema F. ČUDEN
sin, nasproti glavne pošte v
Ljubljani. 925

Lepo mehlovano sobo z
električno lučjo in posebnim
vhodom išče za takoj ali
pozneje soliden gospod. Po-
nude pod „Bančni uradnik“
na upravnishvo.

Traži se dobar
strojar
(mašinst) za paromlin u
Velikom Črdjercu (Hrvat-
ska). Ponude valja slati
na tvrku Jos. Halužan,
Križevci, Hrvatska.

Najlepše darilo mladini

je povest slovenskega dečka
iz pretekle svetovne vojske

„DORE“

Knjiga je lepo ilustrirana ter
bo v mestu in na deželi
vzbudila veliko zanimanje.
Cena vezani knjigi je K 4.—.
Dobiva se v knjigarnah kakor
tudi v Zvezni knjigarni
v Ljubljani, Marijin trg 8.

Naznanilo!

Siavnemu občinstvu v Dom-
žalah in okolici vjudno na-
znanjam, da sem otvoril briv-
nico v Domžalah št. 6. Za
obilen obisk se priporočam!

Petković Ilko.

Julij MEINL Ljubljana

Kava žgana
„surova“
Kavni pridatek
Sardine najboljša vrste
Keksi
Marmelada
Paradižna konzerva
Riž
Kond. mleko s sladkorjem
Fino desertno vino
Malaga, liter 24 K
Pravi vinski kis
Razpošilja po celem
kraljestvu od 5 kg
naprej franko.

Razkrinkani Habsburžani.

Moja preteklost.

Spisala grofica LARISCH, nečakinja cesarice Elizabete in njena dvorna dama.

(36. nadaljevanje.)

»Oj, Marija, predraga moja, daj, naredi, da pričem iz Dunaja. Jaz umrjem, ako bi morala ostati doma. Niti pojma nimaš, kako okrutno mater imam! Mama me hoče prodati. Edina stvar sem, ki more nas vse rešiti prepasti. Oj, draga, kakšna nesrečnica sem ...«

»Hana se ne bo nikoli dobro omožila«, je nadaljevala Marija. »Vem, da me imajo za zalo, in sodim, da bom morala tako ravnati, kakor mi vele kedar pride čas. Jaz ljubim Rudolfa, vendar mu nočem biti v nadlogo. On želi, da bi šla z Dunaja. Ali moram?«

»Predraga moja, on le misli, da ti bo izprememba na Rivieri samo koristila«, sem rekla.

Marija se mi je nasmejala skozi solze. »Vem, kaj to pomeni. O, nisem več tisto abotno dekle kakor pred mesecem dni. Zdaj sem vse bolj pametna. Rudolf mi je pravil o svojih neprilikah in precej o strašnem položaju, ki se v njem nahaja. Najboljše je, da grem z Dunaja, bojim se ga pa pustiti samega ravno v tem času, ko potrebuje tolikanj podpore.«

Ostrnela sem, kajti bila sem iznenadena videti, kaka ženska je bila Marija postala.

»Povej mi vse, kar je rekla«, je prosila. Povedala sem ji, in ker je bila videti precej razočarana, sem bila prepričana, da je imela vzrok misliti, da bi morala jaz po vsej pravici vedeti nekaj več, vendar mi ni nič več rekla.

»Sedaj pa moram iti«, je vzkliknila Marija. »Pa še nekaj sem hotela reči. Zvečer pojdemo na ples k nemškemu poslanstvu. Prekrasno oblačilo imam. Pojdite z menoj, da me vidite oblečeno.«

»Brez povabila se ne morem usiliti tvoji materi tako pozno«, sem jo opomnila.

»O, kaj mama«, je prosila, »še prevesela je, da vidi cesaričino nečakinjo, kadar li ta izvoli priti na obisk.«

»Pa dobro. Z veseljem. Ali Marija, bodi dobra«. Ljubko se je nasmejala, kakor po navadi — bilo je zadnjikrat, da sem jo slišala.

Sedla sem in pisala Rudolfu. »Vse je v redu«, sem mu sporočila, »moje poslanstvo je pri kraju. Marija je pristopna pameti in ni proti temu, da zapusti Dunaj.« Prosila sem Jeno da odda pismo na dvoru. Potem ko sem ga napisala, sem se čutila dokaj olajšano.

Tisti večer sem prišla v palačo Večerov okrog osmih, in ker nisem mislila dolgo tam ostati, sem naročila kočijažu, da počaka. Baronica je bila s svojimi hčerami ravno pri čaju v kadilni sobi; Marijini kodri so bili še v svaljkih. Bila je vsa rudeča in razburjena, v popolnem nasprotju z Haninim mirnim, satiričnim razpoloženjem, baronica Večera pa je bila videti prav dobre volje.

»Rada bi vedela, kako vam bo Marijina obleka všeč«, je rekla Hana in vzela s kavjarjem obložen kos kruha; »iz Maisona Spitzer je; po maminih mislih je jako lepa.« Ali Marija, je pristavila ozrši se k sestri, »za božjo voljo, nikar ne devaj toliko ruma v čaj; jej rajši mesto tega.« Sestra ji ni odgovorila, pač pa si je prižgala svačico, kar je ozlovoljilo mater. »Kolikokrat pa te moram opominjati, da ne kadiš pred plesom«, je opomnila baronica nevoljno; »saj si vendar že toliko velika, da te ni treba tega prositi.«

Marija je vstala in šla ven, in ko je zaloputnila vrata za seboj, je Hana rekla: »Sedaj vidite, kaj si moramo dati vse dopasti od Marije; to je vse tvoja krivda mama; ako bi bila samo enkrat stroga, pa ne bi imela nobenih sitnosti več.«

Šla sem za Marijo v njeno sobo in sem jo našla sedečo pred toaletno mizico. Roke so se ji nervozno igrale z ličnimi srebrnimi in kristalnimi malenkostmi, njene misli pa so bile videti daleč proč, in skoraj mislim, da me ni opazila.

Neža ji je obuvala fine svilnate nogavice in satinaste čevlje, jaz pa sem se ozrla po prijetni spalnici, ki je bila res idejčno svežišče za mlado dekle. Podoba Matere Božje je visela nad malo belo posteljo; na robniku in pisalni mizi so stale fotografije, okna pa so bila zasirta z zavesami iz steklenih kroglic. Kedar je bila Marija nervozna ali slabe volje, je imela navado stati pri oknu in smukati steklene kroglice. Tisti večer sem videla mnogo golih vrvic.

Sedla sem, da vidim, kako je Neža spletala prekrasne Marijine rujave lase, nato pa pritrčila blesteči dijamantni polmesec visoko gori na umetniško urejene svitke. Mlado dekle je bilo še vedno zatopljeno v svoje misli, jaz pa si nisem mogla kaj, da ne bi pomislila, kako popolno ljubka je bila videti, dasi je vse kazalo, da so ji še vedno temotne misli rojile po glavi.

»Ai je „kraljičina“ tako prijazna, da dovoli Neži, da ni pride za trenutek na pomoč«, je vprašala Hana pomilivši glavo skozi vrata.

(Dalje prihodnjic.)

„Zvezna tiskarna“ v Ljubljani, Stari trg

izvršuje tiskovine vseh vrst, kakor: časopise, knjige, brošure, cenike, lepake, letake, usporede, tabele, računa, kvarte in pisemski papir s firmo, vizitke, naslovnice, računsko zaključke in vsa v to stroko spadajoča dela okusno in ceno.

Kupim

vsako množino čistega rumenga voska

po najvišji dnevni ceni.
OROSLAV ČERTALIČ
Ljubljana, Resljeva
cesta št. 20.

Izurjeno vlagalko

sprejme „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani
Stari trg števil. 19.

Najboljše uspehe imajo oglasi v dnevniku „Jugoslavija“! Ako iščete službe, ali pa če imate kaj naprodaj oz. roma hočete kaj kupiti ali zameniti tedaj inserirajte v **Jugoslaviji**

Brašno

pšenico, kukuruz, ječam, zob, pošije i ostale zemeljske plodine i proizvode nudja samo na veliko
Ivan Dumić, Zagreb

Telefon 22-69. ZRINJEVAC 15.

Najbogatejše sortirana papirna trgovina, katero sem prevzela od gosp. Fr. Igljca, v Ljubljani, na Mestnem trgu

prodam takoj

zaradi prevzetja velike parfumerije. Oni trgovec, ki kupi celo zalogo, ima prednost. Izrecno opominjam na: veliko izbero map, konceptnega, uradnega, ovojnega, svilenega papirja za klobuke (Hutpack), nad 1 milijon, ljubljanskih, umetnih, božičnih in novoletnih razglednic.

Marija Uran, preje Fr. Igljč,
Ljubljana, Mestni trg 11.

Zamaške za steklenice

kupim

vsako množino. Vzorec in ceno je poslati na tvrdko F. S. Lukas v Celju.

Gospe in gospodične!

Naznanjam Vam, da sem otvorila

specijalno parfumerijo.

Imam velike izkušnje o kosmetiki, zato se lahko vsaka dama pri meni preskrbi z najboljšimi kosmetičnimi predmeti. N. pr. krema za lice, puder, šminka, prah, voda in krema za zobe. Barva za lase, brilantin, krema za roke, ameriški Hair-Petrol za rast las itd.

Priporočam se za obilen obisk

Marija Uran.

Ljubljana, Mestni trg št. 11.

Učenko

poštenih starišev in s potrebno šolsko izobrazbo sprejme takoj pod zelo ugodnimi pogoji

Fa I. Kušlan, Kranj.

Za lesotržce!

Kakih 1000 kubičnih metrov okroglih rklov ali platnic se prevzame za vžagati.

Lesna industrija
v Celju.

Informativen radikalni dnevnik „Jugoslavija“ v Ljubljani sprejme vsled smrti g. A. Muniha,

urednika.

Plača in nastop po dogovoru. Pismene prošnje z navedbo dosedanjega službovanja je vposlati do 27. julija 1919 na upravništvo lista pod „Urednik“

Ko treba?

Pšenice, kukuruza, zob (ovsa), ječma, kaše (Gersti), pržena ječma, pakovano po uzorku Kneipa i otvoreno, maсти, suhog-mesa, sve vrsti zemaljskih proizvoda.

Jovanović i Tomić, Mitrovica
(S R E M.)

Stavbena tvrdka

VILJEM TREO

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 10

si usoja naznaniti, da je zopet pričelas svo jim delovanjem in se priporoča za prevzemanje vseh v njeno stroko spadajočih del kakor: novih zgradb, prezidavanje, vsakovrstnih popravil, sestav načrtov, zadevnih proračunov, cenitev, tehničnih mnenj itd. v dolgoletno znani solidni in strokovnjaški izvršbi po najnižjih cenah.

Otvoritev trgovine.

Slav. občinstvu si dovoljujem vljudno naznaniti, da sem dne 15. t. m. otvoril

v Studencah, Limbuška cesta št. 54 trgovino špecerijskega in kolonijalnega blaga ter deželnih pridelkov

in da se bom potrudil cenjene odjemalce s solidno in točno postrežbo ter dobrim blagom popolnoma zadovoljiti. Za obilen obisk se toplo priporoča

Vekoslav Mihelin, Studenci pri Mariboru.

VABILO

na

redni občni zbor

Zadružne zveze v Celju

registrovane zadruga z omejeno zavezo v nedeljo, dne 20. julija ob 10. dopoldne v mali dvorani Narodnega doma v Celju.

DNEVNI RED:

1. Pozdrav predsednika.
2. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo načelstva in nadzorstva o postovanju v letu 1918.
4. Sklepanje o računskem zaključku za l. 1918 in o razdelitvi čistega dobička.
5. Določitev prispevkov za revizijo in v pomožni sklad.
6. Razni predlogi in nasveti.

Opozarjamo na določbo § 29. zadružnih pravil, ki se glasi: „Vsak zadružnik ima pravico glasovati pri občnem zboru o vseh v § 28. navedenih točkah; vsak delež ima en glas; vendar ne sme imeti noben posamezni udeleženec občnega zbora več kakor sto glasov. Zadruga zastopa pri občnem zboru njen načelnik ali kak drug pooblaščenec, ki mora biti član dotične zadruga. Vsak pooblaščenec, bodisi načelnik, bodisi kak drug, se mora legitimirati s tozadevnim, v seji načelstva sklenjenim pravnim pooblastilom ali pa z dotično deležno listino.“

Celje, dne 30. julija 1919.

Zadružna zveza v Celju

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Dr. Anton Božič
predsednik.

Dr. Ernest Kalan
član načelstva.

Ker je pričakovati k zborovanju več srbskih in hrvatskih gostov, prosimo članice za obilno udeležbo.

Načelstvo.